

Cijena lista:
U maloprodaji K 10
Mjesечно 3
Tromjesečno 8
Ogledi 30 x 4 mm visok 18 cm dug prozor.

Trask i naklada:
Tiskara **JOS. KRMPOTIĆ** u Puli.
Odgovorni urednik: **Josip Hain** u Puli.
Uredništvo se nalazi u Šitanskoj ulici 24

izlazi u Puli, svaki dan u 5 sati ujutro.

Utisak njemačke note u Americi.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 7. svibnja. (D. u.) Službeno se javlja:
Rusko i talijansko bojište.
Bojna je djelatnost neznatna, stanje nepromijenjeno.
Jugoistočno bojište.
Mir.
Zamjenik poglavice generalnog štopera pl. H ö t e r, podmaršal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 7. svibnja. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:
Zapadno bojište.
Zapadno Moze nijesu se ni jučer svršili bojevi. Osobito je artiljerija bila na obim stranama vrlo djelatna. Istočno rijeke izokulovio se je jutros francuski napadaj u okoli kraju Thlaumont. Na mnogim mjestima ostale fronte bijahu suzbijena neprijateljska izvidnička odjela. Neka se je njemačka patrola povratila južno Lieubosa u nekoliko momaka.

Istočno bojište.
Ruske torpedovke su jutros bezuspješno opstrjeljivale sjeveroistočnu obalu Kurlandije među Rojenom i Markgrafeneu.
Balkansko bojište.
Nema ništa nova.
Vrhovno vojno vodstvo.
Dogodjaji na moru.
Berlin, 7. (D. u.) Zapadno Hornske klisure bijaše 5. t. u jutro potopljena engleska podmornica „E 31“ usljed topovske vatre jednoga od naših brodova. Zrakoplov „L 7“ nije se povratilo sa izvidničkog poleta. Prema službenom izvješću engleske admiraltete bio je isti 4. t. uništen u Sjevernom moru od engleskih pomorskih sila.

Turski ratni izvještaj.

Sarigrad, 7. svibnja. (D. u.) Glavni stan javlja:
U dolini smo rijeke Çorok suzbili odjeljenje od 300 momaka, koji su pokušali iznenadnu navalu, te smo im zadali gubitaka. 3. svibnja preletjela 2 neprijateljska letjela preko Smirne. Izbačena je bomba pogodila teretni vlak, te je lako ranila 3 osobe.
3. smo svibnja oborili neprijateljsko letjelo, koje je kružilo nad Biressebah. Posadu smo zarobili.

BRZOJAVI.

Rat.

Uništeni žepelinovi pred Solonom.
London, 7. (D. u.) Reuterbureau javlja o dvim žepelinovima, koji su bili uništeni pred Solonom: Dva žepelinova, što su se jutros pojavili nad Solonom, bijahu opstrjeljavana tom francuskim bojnim gromakama. Cijeli je grad bio rasvjetljen. Žepelinovac je nastavio svoj ljet zavijet i spustajući se u krivim crtama prama flotil podmornica. Konačno ga je nestalo s oka. Sigurno se je sakrio u oblak dima. Iza toga začula su se iznenada dva praska, kojima su siljedili svijetli plameni. Zrakoplov pade u ušće Vardara. Francuski letioce, koji se bijahu u tomu digao, tvrđi, da je dvim bombama pogodio zrakoplov.
London, 7. Službeno. Podfadmirał De Robeck javlja, da je od preživjele posade kod Soluna najstarijeg žepelinovca bilo zarobljeno četiri časnika i osam momaka.

Srbi o Solnu.

A t e n e, 2. (D. u.) Prama vijestima iz Soluna iskraće se je samo 20.000 Srba.

Austro-Ugarska.

Imenovanja u vojsci i mornarici.

Beč, 7. (D. u.) Vojničko-naredbeni list priopće, da je imenovao Njeg. Veličanstvo generalnim pukovnicima generale Rohra, Georgia, Böhm-Ermollia, Pfanzerhaltina, Dankla, Boročevica,

Terstjanskya i Puhala. Istodobno je Cesar stvorio čast vrhovnog admirala u drugom plaćevnom razredu te je imenovao admirala Hausa vrhovnim admiralom.

Njemačka.

Utisak Njemačke note u Americi.
Washington, 7. (D. u.) Reuter javlja: Iza primitka njemačke note izjavio je Wilson, da odluka ne će po svoj prilici pasti do budućeg tjedna.
London, 7. (D. u.) „Times“ javlja iz Washingtona: Službeni izvještaji ističu, da Wilson nije ništa rekao da popusti od svojeg stanovništva, da mora prestatii onakovo ratovanje s podmornicima, kakovo se je dosad vodilo. Nije očekivati, da će se Wilson upustiti u daljnja pregovaranja, osim u slučaju bude li Njemačka dala nepromijenljivo razmijetiti da je odlučila odustati od ove vrste ratovanja.

Rotterdam, 7. (D. u.) Po vijestima iz londonskih novina iz Washingtona, bila je tako njegova nota nepovoljno primljena. Po „Daily Telegraphu“ vlada u New-Yorku bojazan, da se prekine diplomatskih odnosa nego da više dugo vremena sprječiti, jer da je njemački odgovor pobudio ograničenje i bijesnu sržbu.

Berlin, 7. (D. u.) „National Zeitung“ donasa intervju s njemačkim politikarom Gerardom, koji je izrazio nadu, da će se održati mir između Njemačke i Amerike, te je istaknuo svoja nastojanja, da se odstrane neporaznici između Njemačke i Amerike.

Grčka.

Grčka i ententa.

Berlin, 6. Švicarska brzojavna informacija javlja iz Atene: Vlada list „Neon Asti“ piše, da je posljednji korak turskog poslanika kod grčkog kabineta, koji je prosjedovao protiv kupljenja i iskrcavanja grčkih dobrovoljčkih zboreva sa strane entente u Maloj Aziji, bio naperen protiv poželja rata sa Turskom, u kojega je ententa opela htijela, da Grčku natjera.

A t e n e, 4. (D. u.) Dopisnik Wolfoweg ovde potvrđuje, da su Francuzi postipke Bazijske pustili na kolodvoru u Florini stražu, te da su tako svršili postavljanje posade na željeznici Solun-Florina.

Srbija.

Petrograd, 6. Prilikom Pasičevog posjeta u Petrogradu piše „Den“, da isvi predmet Srbije u prvome redu isjerenje Bugara iz Grčije i buduće mirovne uvjete. Koiko je poznalo, stupili su Talijani radi toga u rat, jer da im je bio sa strane entente obećan znatan dio od Srba napućene jadranske obale. Ali Srbija da nema manjih prava na te pokrajine.

Italija.

L u g a n o, 7. Prince Waleski, koji je iz Egipta prispio u Italiju, nalazi se sada na talijanskoj fronti.

Barzilajev govor u Genovi.

L u g a n o, 7. (D. u.) Povodom godišnjice, kad je Italija najvjestila Austro-Ugarskoj rat, održao je Barzilaj govor u kazalistu u Genovi, u kojemu je utvrdio, da nije bila manje nužna za oboje članstvo i za Italiju borba protiv a. u. militarizma od borbe protiv pruskoja militarizma. Europa smije tražiti drukčiji mir, nego li što je ovaj bio, kojega je kroz godine sried brig a i nevolja podnašla podložena austro-ugarskoj političkoj prenoći. Barzilaj je saopćio, kako se vlasti četvornog sporazuma spremaju da sve svoje sile ulože, štine će se započetii novo ratno razdoblje.

Na adresu je Srbije kazao Barzilaj: Srpski smo samostalnost smatrali uvijek kako vlastiti interes. S toga Srbija ne smije dopustiti, da neudovoljne osobe zagovaraju po europskim glavnim gradovima neumjerne programe. To znači diskreditirati talijanske zahtjeve. Barzilaj je zaključio svoj govor opominjajući na slogu i na usrajnost.

Meksiko.

E l P a i o, 5. Reuterbureau javlja: U Jurezu dostio je toboga među sefom američkog generalnog štaba, generalom Scottom i generalom Obregon od predjednjeg ugovora, prema kojemu mogu američke čete i dalje držati u posjedu meksičkoga područja.

C a r i g r a d, 5. Car Franjo Josip potijelio je zapovjedniku turske seste armade, brigadnom generalu Haili Pasi, prigodom zauzeća Kul-el-

Amare red željezne krune prvoga razreda sa vojnom dekoracijom.

C a r s k o j e S e l o, 7. (D. u.) Car je primio francuskoga ministra pravde Vivianija i državnog potdajnika za municiju Thomasa.

L i z a b o n, 7. (D. u.) Sve su parlamentarne stranke odobrile ukidanje ustavnih garancija za čitavo područje republike prama vladinom predlozhu.

Simpatična pojava).

Zemaljska upravna komisija Margroffje Istre pripisala nam je na objavu sljedeće:

Dnevniku „Hrvatski List“ u Puli.
Puteh službene telegrafске агенције bilo je već javljeno, da je Zemaljska Upravna Komisija, imenovana Česarskom Poveljom dneva 3. aprila t. g., preuzela u Poreču autonomnu zemaljsku upravu namjesto raspisaneho istarskog Zemaljskog Odbora, prigodom preuzimanja zemaljskih ureda i zvanja od dvorski savjetnika Aloja Lascic, predsjednik komisije, obratio se na zemaljske činovnike poizvajiv ih, da točno vrše poslove, koji se odnose na službu, da čuvaju uredovnu tajnu te da se držie uredovnih statova. Svisve ih je opomenuo, da su kao građadini i javni službenici dužni, da vjernost Državi i odanost Vladarskom Dому iskazu javno ne samo besjednom ni djelom. Buduće će se komisija držati strogo načela potpuneg ravnopravnosti obiju narodnosti Istre, predočivo im je nadalje, da je njihovna dužnost susretati nepristrano i jednako priznajući obe narodnosti ove zemlje. Pri koncu im je obećao svoju naklonost, samo ako se budu savjesno držali ovih iskautnih uputa.

Da se postepeno uvede ravnopravnost zemaljskih jezika u zemaljskoj autonomnoj upravi, bile su uzete zasada u službu dvije kancelarijske sile potpuno vješte hrvatskom i slovenačkom jeziku.
Samo se po sebi razumije, da će ravnopravnost zemaljskih jezika biti tek onaj i praktično sprovedena, nakon što budu namješteni u pojedinih uredima potrebiti činovnici vjesti spomenutih jezika. Okružnica i oba zemaljska jezika poslana od Zemaljske Upravne Komisije svim općinama Istre imade se smatrati prvim dokazom postivanja jednakoopravnosti obiju narodnosti ove zemlje.

U kojekoj se zadovoljno donasamo predstavioje upravi, u toliko se pomudno nadamo, da ne će ostati sve kod samih obećavanja, nego da će njima siljediti i činjenje. Bude li se zemaljska upravna komisija naše markgroffje držala, kako naglašuje, „strogo načela potpune ravnopravnosti obiju narodnosti i Istri“, naći će u Hrvatskom Listu otvoreno prijateljia, koji teži za istim činjenjem.

Sasivjeni žilci.

Kirurgija je u svjetskom ovom ratu stekla veliko iskustvo na svim svojim područjima, te se silno napredovala. Na najvažnije tečevne imadu da se bilježe na području kirurgrije žilaca. Voepno poučan, a ujedno i zanimiv članak o tom priopće je nedavno Dr. med. Rudolf Tetzner u frankfurt-skom časopisu „Umsehau“. Evo što on kaže:

„Ono, što laik razumijeva pod riječima kao što su primjerice: „taj je čovjek jakih žilaca“, ili: „moji su žilci slabii“ itd. sveukupno je otpornost čitavoga žilčanog sustava, a ponajviše moždijana, protiv stelnim utjecajima. Žilčane nit, koje se razgrađuju čovječijim tijelom, nijesu a ma ni u kakovoj sveži sa nervoznošću, a sa takozvanim „jakim“ ili „slabim“ žilcima. Tu su niti kod svih ljudi jednako razvijene, te je posve neumjesno mišljenje, e imadu ljudi „slabih žilaca“, drukčije udešene žilčane niti, nego li oni, koji su „jakih žilaca“. Većina ljudi ima posve krpeve predodbe o tim žilčanim nitima. Nekoji misle, e su žilci posve tanki, jedva vidljive niti, dok im u istinu nekoliko žilaca, širokih poput prsta, t. j. 11 do 14 milimetara, knošto je primjerice žilac stono prolazi našim bedrom i kinkom, dok opt drugi ne mogu nikako da si stvore jasne predodbe o onim neizmjerilo silnim i razgrananim žilčanim vlaknancima, koja se prostiri okom ne mogu da zamijete, a kojih ima samo na jednoj strani tijela do četiri stotina.“

Ti su žilci bijele, nešto malo elastičnii, koje se sastoje iz usporodo tekućih vlaknanc a žilca, a spojene su međusobno posebnim vezivom. Veći je dio njih u savezi sa hrptljenjima, a nekotji od njih i direktno sa mozgom. Njihova je zadaća, da sve zapovjediti iz moždijana dovode do mišica i tetiva, te se radi toga i zovu „pokretni žilci“, ili pako obratno vode u moždijana

sve vanjske utjecaje, koji djeluju na naša sjetila, a lakovi se žilci zovu „osjetni žilci“. Veći i deblji su oni žilci u našim rukama i nogama, takozvani „mješoviti žilci“, t. j. u njima su sadržani koii „pokretni“, toli „osjetni“ žilci.
Moderno bojno oruđe razgrađiva ili djelomično ranjava utijed velike svoje probojne snage žilčane niti. Što se žilca, ako primjerice vojnika pogodi neprijateljsko tane u jedan od tiju glavnih žilčava na ruci i raspaga ga? Djelovanje je žilčava prekinito, ruka će klontiti i ne može više da ispruži. Konačno će i mišice posve oslabilati i ruka je izgubljena. Ali ne samo to, utijed ozlijede jedne je jedine žilčane niti prekinut sav žilčani sustav u dotičnom udru, odnosno u dotičnom mjestu tijela. Kod ruke, ranjene u rameni prestaje i djelovanje prstiju i ostalih funkcija.

A eto, moderna je kirurgija na temelju mnogo-godnjih iskustava predursela i tomu. Spomenuti je Dr. med. Tetzner liječio ovakove tužne ranjence, sasivajući ih žilce. Star dakako nije tako jednostavna, no strmjerjaka sprema i iskustvo po-daje obilge blagoslova našim ratnim ranjenicima jednostavnim sasivanjem žilaca.

Vijesti iz osvojene Srbije.

Ljtni red balkanskog željezničkog voza. Balkanski vozovi sračaraju u i leto nedjeljom iz Pula, u 10; od Beolina i Starburga u srediju i subotu, a od Garigada utorkom i subotom. Vrijeme vožnje skraćeno je za nekoliko sati. Polazak je iz Berlina u 7.59 sati prije podne, od Odeberg-a 3.45 po podne, od Budimpeste 1.55 u več, od Beograda 7.10 prije podne, od Niša 2.27 po podne, od Solje 8.30 u več, od Jedrena 6.16 prije podne. Siže u Carigrad 4.22 po podne. Protivni voz, onaj koji se vraća, ostavlja Carigrad u 3 sata po podne, Jedrene 12.41 u več, Solje u 11.05 prije podne, Niš 3.41 po podne, Beograd 10.39 u več, Budimpeste 6.50 prije podne, Odeberg 2.53 po podne i siže u Berlin u 0.39 u več. Odlazeći dio vozova sa Anahlskog kolodvora u Berlinu, polazi u 7.55 prije podne i siže u Beč u 6.43 u več, 11.30 u več u Budimpeste, a odatle se sa gore označenim vozom ujedinii. Protivni vozovi sižu sa Orienta u Budimpeste 6.10, u Beč 11.21 prije podne, u Berlin u Anahlski kolodvor 10.20 u več, Pute karke, koje vrše 15 dana, iduvavce se na 8 dana prije polaska voza od početne vozne stanice.

Seдам osaba obješeno rad razbojstva u Srbiji. Beogradske Novine donasuju: 29. aprila prošle podne, u prisustvu kolarskog zapovjednika Koluhare, kapetana Srečka Frančetića i časnika posade, obješeno je u Lazarevu po propisima i ceremonijama prijevodu štata sedam od deset članova razbojničke družine iz Tučeva. Vojnički ceremoniju je izvela 2. četa 85. etapnog bataljuna pod upravljanjem nadporučnika Franje Šestije uz pripomoć kapetana-a-podjara Gacars-a. Od deset članova, koji su osuđeni na smrt, dvije žene i jednoj čovjeku osudio je glavni gubernier iz omlažavajućih razloga na 10 godina odnosno 15 teske tamnice. Pomoljavni je Milenko Jovanovic. On je bio srpski vojnik i izgubio je desnu ruku. Uprkos tome sujelovao je u nasiljima, pri kojima se služio lijevom rukom. Jedan znak na osnovu koga je, po saslušajuju svidjeka, zatvoren.

Družina se sastojala u početku iz dvie čete, Milica i Petka, koja su stali u okolini kod Tučeva, iz krajevskog kotara. Tu su oni prv odpočeli svoje nevjerna jednom krađom 1. decembra prošle godine. Samog Tučeva, u kome je bila oružnička postaja, oni su se klonili. Predmeti za njihovo djelovanje bili su u okolini. U Tučeva su oni imali veze sa porodičama Jovanovic i Joksimovic, koji su već od nekoliko generacija moralo denegiperano. Sa članovima ovih porodica, koji su mvojevnoob srodnici, obrazovala se je družina od deset lica. Težina njihovih prestupa penjala se sa uspjehom, njihova božnjost počela je na čutaraju staknovnosti. Ispitivanjem se oslanjalo na rezultate dohvatene po pretrusi kuce Jovanovića, koji je izveden po jednom svidjelu. Priznanje pomoljavna dalo je najveće dokazno materijala. Od krađe do ubistva moglo se dokazati trideset prestupa; u deset ostalih slučajeva nije se mogla dokazati krivost. Kod izveštavanja u Beograd u siljnjia juridičkii dokazni. Uredništvu očinu 1916. brigada Miroslav i Ilija Jovanović. Miroslav je bio oženjen Kosarom, kćerkom Milice Joksimović. Za ova se kćerku još vodi istrage. Sama mati i njene kćeri Latinka i Darinka su obješene. U kući materine bivali su skupovi. Kćerke su provaveale, varale i poddale ljude. Družini su pripadali još Nikola Jovanović i Rasina Ilić. Pomoljavna je Jerina Begović, kćerka Milice Joksimović i Milica Jovanović, žena jednog od braće. Isto tako pomoljavnog Milenka Obazičevića, ostromušenog i stiplji-vošu čarso i kraljevskog susudnog nadporučnika Nikića uspio je, da se rasikine beskrnjno zamrenno živio, koje su predstavljali odnosi i djela tučeske, razbojničke družine, i time pomogne zakonu, naredbi i pravdi. Osuđeni su u petak uveče došli automobilon iz Beograda i oni su uzvikivali: „Mir!“ i „Mir!“ i dostojno raspoloženi. Kad im pjevali i bili su dostojno raspoloženi. Oni je osnida nepoštena, amudivši se u Latinc. Kad im divladesetogodnjia amudivši koja je osuđena radi svoga rada, kao naročito težak zločinac, bio je u očajanju i užasu. Vješanje je ipak izvršeno je

Uništavajte muhe da se ne umnožavaju.

Lijepenke za uništavanje muha dobivaju se kod Jos. Krmpotić u Puli.

